

kuussa 2008 riippumaton akateeminen arviointiraportti, jossa kampanjan vaikutuksia tutkittiin erityisesti sen synnyttämien keskustelujen ja reaktioiden kautta.

- Kampanjan tulokset ovat rohkaisevia ja tukevat ajatusta siitä, että kohderyhmää oikealla tavalla puhuttelevalla valistuksella voidaan vaikuttaa kulttuuriin ja asenteisiin. Opimme paljon kampanjaa tehdessämme, ja haluamme jakaa onnistumiset ja kohtaamamme haasteet muiden päihdevalistusta tekevien kanssa. Toivomme, että kampanjamme innostaa eri toimijoita yhteiskunnassa panostamaan alkoholivalistukseen, sanoo Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliiton toi-

mitusjohtaja **Timo Jaatinen**.

Uusi päänavaus päihdevalistuksessa

Perinteisesti valistusta Suomessa ovat tehneet viranomaiset, päihdejärjestöt ja Alko. Panimoteollisuus valistavana tahona on koettu valtaosin myönteisesti. Kriittisiäkin kommentteja on esiintynyt, mutta pyrkimystä nuorten valistamiseen on pidetty hyvänä asiana. Myös päihdealan toimijat ovat suhtautuneet panimoalan kampanjointiin pääosin myönteisesti.

- Monissa tutkimuksissa on viime vuosina todettu, että nuorten raittius on lisääntynyt ja humalajuomi-

nen harventunut. *Kännissä olet ääliö* -kampanjan ajoitus oli otollinen, sillä se tuki meneillään olevaa kannämmisen vähentymisen trendiä. Yksittäinen kampanja ei vielä vaikuta päihdeiden käyttöön, mutta osana laajoja hankkeita tai pitkäjänteistä strategiaa tällaiset kampanjat voivat olla hyödyllisiä. Kampanjan toteutustapa ja toteuttaja olivat uusi ja raikas päänavaus päihdevalistuksen sektorilla, sanoo talous- ja sosiaalhistorian dosentti ja valtiotieteiden tohtori **Mikko Salasuo** Nuorisotutkimusverkostosta.

- Suomalaisiin on vuosikymmenten saatossa yritetty juurruttaa terveempää alkoholikulttuuria lähinnä kielloilla ja alkoholin terveyshait-

tojen korostamisella. Uskomme, että aika on kypsä uudelle "virittävämälle" valistukselle, joka pyrkii vaikuttamaan asenteisiin eikä suoraan käyttäytymiseen. Haluamme kyseenalaistaa humalahakuisen juomisen ja ääliökäyttäytymisen sosiaalisen hyväksyttävyyden, joka

on nuorille terveysargumentteja tärkeämpi motivaatiotekijä, kertoo Jaatinen.

Panimoliiton jäsenyrityksiä ovat suomalaisen panimoteollisuuden merkittävimmät yritykset Oy Hartwall Ab, Nokian Panimo Oy, Olvi Oyj ja Oy Sinebrychoff Ab.

Mikä Alcohol & Health Foorum?

Alkoholi ja terveys -foorumi, Alcohol & Health Foorum, on EU:n Komission yhteistyöfoorumi, joka luotiin Suomen EU puheenjohtajakaudella 2006 valmistuneen EU:n alkoholistrategian perusteella.

Alkoholi ja terveys -foorumilla elinkeinoelämää kehoitettiin yhdessä viranomaisten, tutkijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa tuomaan esille omia alkoholihaittoja ehkäiseviä toimiaan.

Foorumilla on noin 60 jäsentä. Euroopan Panimoliitto The Brewers of Europe on Alkoholi ja terveys -foorumin jäsen, ja se on ilmoittanut foorumille yhteensä 25 sitoumusta. Näistä yksi on koko Euroopan laajuinen sitoumus huolehtia alan alkoholimarkkinoinnin itsesääätelymekanismien toimimisesta ja tehokkuudesta.

24 muuta sitoumusta ovat eri jäsenmaiden kansallisia erityispiirteitä painottavia sitoumuksia, kuten Suomen *Kännissä olet ääliö* -kampanja.

Kaikkiaan foorumille on ilmoitettu yhteensä 101 sitoumusta, joista yli kolmasosa on panimoteollisuuden sektorilta.

Alkoholi ja terveys -foorumin puheenjohtajana toimii Komission ter-

veysasioiden pääosaston pääjohtaja **Robert Madelin**.

Komission terveysasioiden pääosaston johtaja ja Alkoholi ja terveys -foorumin puheenjohtaja Robert Madelin piti Suomen panimoteollisuuden alkoholiväärinkäyttöä kyseenalaistavaa kampanjaa hyväntä esimerkkinä teollisuuden osallistumisesta yhteisen ongelman ratkaisuun.

Sivistysunionissa heikompaa ei jätetä

Esitykseni Euroopalle on oppimisen oikeus jokaiselle euroopalaiselle! lästä ja elämäntilanteesta riippumatta. Ja kestävä kehityksen periaatteen. Eurooppa tarvitsee osaavia, taitavia kansalaisia, joilla on mahdollisuus ja halua kehittää itseään ja turvata siten oma ja uudistuvan Euroopan hyvinvointi.

Koulutuksella, toimivalla oppilashuollolla ja kouluterveydenhuollolla voidaan ennalta ehkäistä monia lisääntyviä oppimisen ongelmia, joista vielä aikuisikälläkin on usein hait-

taa elinikäisen oppimisen tiellä. Oppilashuollolla voidaan riittävän ajoissa puuttua sosiaalisiin ja fyysisiin ongelmiin, joita lapsilla saattaa olla. Euroopan unionin koulutusyhteistyöllä etsitään toimivia malleja, jotta koulutusjärjestelmää voidaan kehittää kaikissa jäsenmaissa ja nuorten syrjäytyminen koulutuksesta ja työelämästä estää. Kun yhteistyö opettajien, oppilashuoltohenkilöstön ja kouluterveyshenkilöstön kanssa onnistutaan saamaan entistä toimivammaksi, voimme olla todella ylpeitä ja kertoa mallistamme muille.

Koulutuksen kehittämisessä ajankohtaiseksi on noussut tyttöjen ja poikien välisen segregaaation purku. Viimeksi viime viikolla Kölnissä kokoontui EU-maista asiantuntijoita seminaariin, jossa me yhdessä tutustuimme Saksan menetelmiin tasa-arvon lisäämiseksi. Tyttöjä on rohkaistava perinteisille poikien aloille uraansa suunnittelemaan ja poikia taas tyttöjen aloille.

Meneillään on EU:n luovuuden ja innovoinnin teemavuosi. Koordinoin teemavuotta Suomessa ja vuoden aikana kehitämme toimenpiteitä, joilla rohkaisemme lapsia, nuoria ja aikuisia luovuuteen. Innovaatioilla voimme synnyttää uutta yrittäjyyttä Eurooppaan, josta perinteinen

teollisuus on karkaamassa muualle maapallolla.

Asenteiden on muututtava - EU:n roolia vauhdittajana on vahvistettava

Euroopan unioni ei puutu kansalliseen lainsäädäntöön koulutuksen alalla, mutta se tekee jatkuvasti koulutuspoliittisia linjauksia, joilla on vaikutusta jäsenvaltioiden koulutuksen kehittämiseen monilla tavoin. Käytännön esimerkkejä ovat esimerkiksi yliopistojen tutkintojen harmonisointiin pyrkivä Bolognan prosessi sekä elinikäistä oppimista edistävä ja koulupudokkuutta torjuva Lissabonin strategia.

Minusta kansalliseen lainsäädäntöön ja opetussuunnitelmiin ei unionilla ole jatkossakaan tarvetta puuttua, paitsi yhdessä asiassa. Se on kestävä kehityksen koulutus.

Ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys ovat asioita, joilla minun mielestäni tulisi olla EU:n piirissä nykyistä vahvempi sija. Luontevin keino osaamisen lisäämiseksi ja asennemuutoksen aikaansaamiseksi on ehdottomasti koulutus ja tutkimus. Edes meillä Suomessa ei ole vielä päästy siihen. Syytä olisi. Johdin pari vuotta sitten

kansallista koulutuksen kestävä kehityksen strategiatyötä, jonka aikana tarve tuli erittäin hyvin esille.

Selvityksestä näkyi, miten pinnallista ja sattumanvaraista kestävä kehitystä edistävä toiminta kouluissa ja oppilaitoksissamme on siitä huolimatta, että perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa se on yksi opetussuunnitelman perusteiden aihekokonaisuuksista.

Juhlapuheet todeksi

Euroopan unionin piirissä tulisi päättää sitovista toimenpiteistä, joilla kaikissa jäsenmaissa kestävä kehityksen koulutus on tosiasia kaikkien jäsenmaiden eri koulutustasoilla ja koulumuodoissa. Tutkimuksessa asialle on samaan tapaan turvattava resurssit. Koulutus kannattaa aina ja kestävä kehityksen perustava koulutus kannattelee meitä tulevaisuuteen.

Kirsi Lindroos

Kirsi Lindroos on opetusministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan osastolla johtajana tehtävänä kansainvälinen yhteistyö

www.luovasti.fi

<http://blogs.ec.europa.eu/gendere-qualityexchange/>
<http://create2009.europa.eu>